

Warszawa, 6 sierpnia 2025 r.

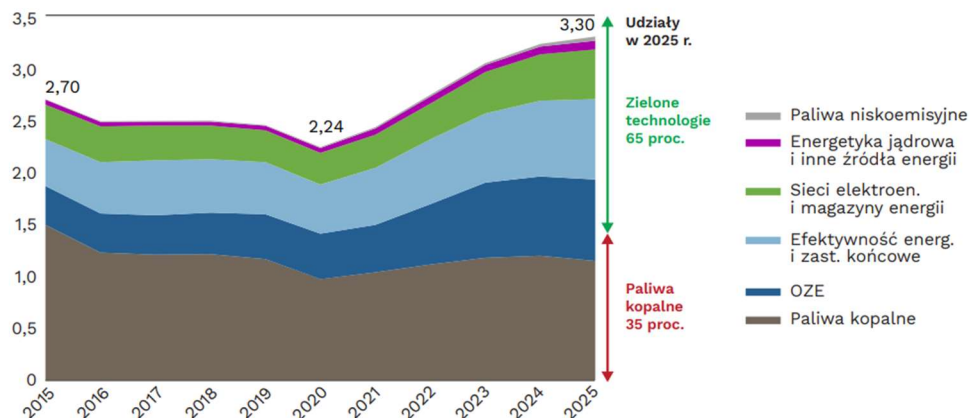
Inwestycje w zielone technologie mogą przynieść Polsce korzyści wykraczające poza sam aspekt finansowy

W 2025 roku globalne wydatki na zielone technologie będą o 31 proc. wyższe niż średnia z lat 2015–2019 oraz o 21 proc. wyższe niż średnia z lat 2020–2024. Łącznie na inwestycje energetyczne przeznaczy się około 3,3 biliona dolarów, z czego niemal dwie trzecie trafi do zielonych technologii. Ze względu na negatywne następstwa pandemii i kryzysu energetycznego lat 2021-2022 atrakcyjność inwestycyjna zielonych projektów pozostaje na poziomie niższym niż tych konwencjonalnych. Jednocześnie, spółki z sektora OZE przyniosły w latach 2015-2024 bardziej stabilny zwrot z zainwestowanego kapitału (ROE) niż spółki ropy i gazu czy węglowe. Raport „Rentowność zielonych inwestycji” Polskiego Instytutu Ekonomicznego pokazuje, że finansowanie projektów zielonych technologii jest wyzwaniem dla polskich instytucji finansowych, w tym ze względu na ryzyko inwestycyjne wywołane zmiennymi ramami prawnymi.

Inwestycje w zielone technologie rosną niewystarczająco względem scenariuszy neutralności klimatycznej

Globalne inwestycje energetyczne mają osiągnąć w 2025 r. około 3,3 bln USD, co stanowi ponad 13-krotność planowanych wydatków budżetu Polski na ten rok. Dwie trzecie tych środków kieruje się na wsparcie zielonych technologii, m.in. odnawialnych źródeł energii, których rozwój jest istotny z punktu widzenia transformacji energetycznej.

Wykres 1. Globalne inwestycje w paliwa kopalne i wybrane rodzaje zielonych technologii w latach 2015-2025 (w bln USD)

Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie: IEA (2025b).

Rok 2015 był ostatnim, w którym globalnie zainwestowano więcej w paliwa kopalne niż w zielone technologie. Od tego momentu inwestycje w te drugie zwiększają się niemal nieprzerwanie (z wyjątkiem 2018 i 2020 r.), a ich udział w całości środków przeznaczanych na energetykę zwiększył się z 45 proc. w 2015 r. do 65 proc. w 2025 r.

Mimo rosnących nakładów na technologie nisko- i zeroemisyjne, inwestycje w paliwa kopalne nie maleją – w 2025 r. mają wynieść o 18 proc. więcej niż w pandemicznym 2020 r. Dla porównania, wydatki na zielone technologie wzrosły o 70 proc., a zatem w większym stopniu niż te na ropę, gaz ziemny i węgiel.

„Do tej pory globalna transformacja energetyczna była finansowana przede wszystkim kapitałem prywatnych przedsiębiorstw, które w 2024 r. przeznaczyły ponad połowę wszystkich kierowanych na tę transformację środków. Zarówno udział inwestycji prywatnych przedsiębiorstw (52 proc.) jak i inwestycji publicznych (35 proc.) nieznacznie spadł w porównaniu do 2015 r. Widoczny jest za to znaczący wzrost finansowania inwestycji energetycznych ze strony gospodarstw domowych – z 8 proc. w 2015 r. do 13 proc. w 2024 r. Warto podkreślić, że charakter tych inwestycji znacząco się różni. Gospodarstwa domowe skupiają się głównie na rozwoju przydomowych instalacji fotowoltaicznych, prywatne firmy inwestują w efektywność energetyczną i projekty na potrzeby rozwoju systemów energetycznych, natomiast sektor publiczny finansuje bardziej kapitałochłonne i ryzykowne megaprojekty, takie jak elektrownie jądrowe” – zauważa Wojciech Żelisko, starszy analityk z zespołu klimatu i energii w PIE.

Dynamiczny rozwój zielonych technologii nie zawsze odzwierciedla ich rentowność

Jednym ze wskaźników atrakcyjności inwestycyjnej spółek zielonych technologii mogą być wyceny funduszy notowanych na giełdzie (ETF), których portfel inwestycyjny składa się z akcji przedsiębiorstw różnych branż zielonych technologii.

Wyceny zbadanych funduszy ETF są przeciętnie niższe niż tych monitorujących światowy rynek energetyczny czy giełdowy. Wyjątek stanowią fundusze śledzące spółki prowadzące projekty bateryjne i jądrowe, które osiągnęły wzrost wartości od początku 2020 r. do czerwca 2025 r. na poziomie kolejno 90 proc. i 94 proc. wobec wzrostu o 48 proc. dla globalnego rynku energetycznego i 68 proc. dla globalnego rynku giełdowego. Dla porównania, wybrany fundusz ETF z ekspozycją na światowy rynek OZE osiągnął w tym samym okresie zaledwie 5-procentowy zwrot, co wynika ze spadku wycen największych globalnych spółek fotowoltaicznych i wiatrowych.

„Finansowanie projektów zielonych technologii jest obecnie istotnym wyzwaniem dla polskich instytucji finansowych. Przedstawiciele banków i inwestorów działających w sektorze OZE często podkreślają niewystarczającą liczbę projektów, które generują stabilne i wiarygodne przepływy finansowe – takie, które stanowią pewne źródła spłaty kredytów. Dodatkowo, zmienność i niepewność regulacyjna znacznie podnoszą ryzyko inwestycyjne, co komplikuje dążenie tych instytucji do znalezienia równowagi między maksymalizacją zysków a minimalizacją ryzyka.” – zauważa Wojciech Żelisko, starszy analityk z zespołu klimatu i energii w PIE.

Pozafinansowe argumenty na rzecz inwestowania w zielone projekty

Inwestowanie w zielone technologie nie powinno być jednak rozpatrywane wyłącznie z biznesowego punktu widzenia. Prowadzenie zielonych projektów w Polsce jest bowiem kluczowe dla krajowego bezpieczeństwa energetycznego, które wciąż w dużym stopniu opiera się na kosztownym imporcie paliw kopalnych, co generuje znaczne wydatki i naraża nasz kraj na ich zmienne ceny. Tylko w 2024 r. Polska sprowadziła ropę, gaz i węgiel o łącznej wartości około 90 mld PLN – to blisko połowa kwoty wymaganej do budowy pierwszej elektrowni jądrowej.

„Inwestowanie w zielone technologie może zmniejszyć zależność od importu paliw kopalnych, co ustabilizuje i potencjalnie obniży ceny energii oraz umożliwi budowę bardziej partnerskich relacji energetycznych. Stworzy to też możliwość rozwoju konkurencyjności polskich przedsiębiorstw i tworzenia nowych miejsc pracy,

zwłaszcza w regionach dotkniętych deindustrializacją. Jednocześnie, pobudzi to innowacje i badania naukowe. Kluczowe dla powodzenia transformacji jest stworzenie stabilnych ram sprzyjających współpracy pomiędzy sektorem finansowym, przedsiębiorcami i odbiorcami energii.” – podsumowuje dr Adam Juszcak.

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Jego obszary badawcze to przede wszystkim makroekonomia, energetyka i klimat, gospodarka światowa, foresight gospodarczy, gospodarka cyfrowa, zrównoważony rozwój i ekonomia behawioralna. Instytut przygotowuje raporty, analizy i rekomendacje dotyczące kluczowych obszarów gospodarki oraz życia społecznego w Polsce, z uwzględnieniem sytuacji międzynarodowej.

Kontakt dla mediów:

Ewa Balicka-Sawiak

Rzecznik Prasowy

T: +48 727 427 918

E: ewa.balicka@pie.net.pl